

Koolid hoiavad väikesaared elus

Eesti Saarte Kogu on mures, et koolide sulgemine väikesaartel sunnib noored pered sealt lahku- ma.

Vabatahtliku ühenduse Eesti Saarte Kogu esimees Arvo Kullapere nentis nädalavahetusel Manijal toimunud aastakogul, et ilma koolita ei ole elu jätkamine väikesaartel võimalik. Ta lisas, et kui saarel suletakse kool, lahkuvad sealt ka noored pered.

"Me ei soovi, et inimesed lahkuk- sid väikesaartelt, kuhu on ehitatud kor- ralikud teed, elektriliinid ja telefonsi- de," leidis Kullapere.

Saarte kogu hakkab taotlema, et väi- kesaarte koole finantseeritaks otse riigieelarvest ning Riigikogu võtaks vastu koduõpetaja statuudi. Selleks moodustas saarte kogu peamiselt noortest õpetajatest koosneva töörühma, kes parlamendis ja haridusministeeriumis vajalikku eeltööd teeks.

Teisele rühmale tehti ülesandeks valmistada ette programm, kuidas tiigrühpe kaudu arvutid kõige kiiremini väikesaartele jõuaksid.

Riigikogu ja saarte kogu liikme Vambo Kaalu hinnangul tuleb väike- saarte koolide eelarve koostamisel arvestada, et lapsi ei saa iga päev mand- rile kooli saata. "See oleks nii perele kui riigile tunduvalt kallim kui väik- semat kooli finantseerida," ütles Kaal.

Kool on viiel väikesaarel

Eesti üheksast asustatud väikesaa- rest on kool praegu viiel, kuid koo- liealisi lapsi kuuel. Tulevast õppeaas- tast suletakse kool Abrukal. Vilsandil õpetab lapsi koduõpetaja, kes on seda seni teinud tasuta.

Vilsandi koduõpetaja Kadriann Saar (32) ütles, et õpetas möödunud õp- peaastal saarel kahte, ja hakkab tule- val aastal õpetama kolme last, kes kuu- luvad Kihelkonna kooli nimekirja. "Oleks hea, kui saaksin veerand õpe-

taja kohta," ütles ta, lisades, et see an- naks talle ja ta kolmele lapsele ravi- kindlustuse.

Saar nentis, et siiani on kõik noored pered pärast laste kooliealiseks saamist Vilsandilt lahkunud, sest ilm ei või- malda lapsi igal ajal mandrile kooli saa- ta. "Nüüd on Vilsandile uusi noori pe- resid tulnud ja need ei kaoks, kui seal lapsi koolitatakse," leidis ta.

Kord kuus sõidab Kadriann Saar oma tütre ja naabrilapsega kevadel ja sügisel paadi ja talvel traktoriga näda- laks Kihelkonda kooli. "Käin lapsi seal näitamas, et nad tunnistuse jaoks vas- tata ja teiste õpilastega suhelda saak- sid. Siis tuleme koju ja teeme oma koo- li edasi," jutustas ta.

Vanemad mures hariduse kvaliteedi pärast

Vormsi põhikooli õpetaja Mall Vai- nola (30) ütles, et Vormsi õpetajaid ja lapsevanemaid teeb murelikuks haridusministeeriumi käsk liitklasse veelgi liita. "Siiaamaani oli Vormsis kaks klassi koos, nüüd sunnitakse kokku kolm, kus õpetada oleks väga raske," ütles ta.

Vainola lisas, et lapsevanemad mu- retsevad liitklassides antava hariduse kvaliteedi pärast. "Kümmekond peret on öeldud, et kui klasse veelgi liidetak- se, lahkuvad nad saarelt," selgitas õpe- taja. Tema sõnul oleksid Vormsi õpe- taja nõi, kui nende palgatõusuks eraldatud raha kasutatakse viie senise klassikomplekti säilitamiseks.

Arvo Kullapere nentis, et Eestile oleks korvamatu kahju, kui saarelise eluviisi avaldusvormid, etnograafia ja kultuur hääbuks. "Väikesaarel tuleb iga väikese lapse eest võidelda, et ta sin- na jääks. Kui saarel on ainult pensio- närid, võib karta, et elu sureb seal väl- ja," tõdes ta.

ANU SAARE

Saarte kogu esimees Arvo Kullapere (tagaplaanil) loodab, et elu laidudel ei sure välja. Pärast mõttealguks lõbus- tas kokkutulnuid kandlemänguga saarte kogu tegevsekretär Ain Sarv.

VADIM VLASSOV